

ประสบการณ์จากการควบคุมยาสูบ

ศ.นพ.ประกิจ วาทีสาธกกิจ
การประชุมวิชาการสุราระดับชาติ
ครั้งที่ 2
วันที่ 13 ธันวาคม 2549

ลำดับเหตุการณ์การควบคุมยาสูบ

1. พิมพ์คำเตือน พ.ศ.2517
2. ห้ามสูบในโรงภาพยนตร์และรถเมล์ พ.ศ.2519 (กทม.)
3. การประชุมบุหรี่และสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 1 พ.ศ.2526
4. คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญบุหรี่และสุขภาพ พ.ศ.2528
5. โครงการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2529

6.มติกรม.ห้าม โฆษณาบุหรี่	พ.ศ. 2531
วันไม่สูบบุหรี่โลก	พ.ศ.2531
7.สคบ.ประกาศห้าม โฆษณา	พ.ศ.2532
8.ตั้ง คบยช.	พ.ศ.2532
9.ปรับภาษียาสูบเป็นอัตราเดียว	พ.ศ.2533
10.กรม.เห็นชอบร่าง พ.ร.บ.ควบคุมยาสูบ	พ.ศ.2533
11.ตั้งสำนักงานควบคุมยาสูบ	พ.ศ.2534
12.สภาฯ เห็นชอบ พ.ร.บ.ควบคุมยาสูบ	พ.ศ.2535
พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่	พ.ศ.2535

13.มติกรม.ขึ้นภาษีอย่างต่อเนือง	พ.ศ.2536
14.ห้ามมิฉากรุบบุหรืในโทรทัศน์	พ.ศ.2544
15.สภาฯ เห็นชอบ พร.ร.บ.สสส.	พ.ศ.2544
16.ห้ามสุบบุหรืในภัตตาคาร	พ.ศ.2545
17.คำเตือนเป็นรูปภาพ	พ.ศ.2548
18.ห้ามแสดงซองบุหรื ณ จุดขาย	พ.ศ.2548
19. ๓ไทยลงสัตยาบันอนุสัญญายาสูบ	พ.ศ.2548

ภาพปัจจุบันของการควบคุมยาสูบ

1. รัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่อง
2. พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์เข้มงวด
3. พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่หรือครอบคดุม
4. มีการขึ้นภาษีสำมาเสมอ
5. มีแหล่งทุนสนับสนุนการรณรงค์-ควบคุมจาก ๗๗๗.

ผลจากการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. ประชาชนตื่นตัวพิชภัยบุหรืระดับสูงมาก
2. อัตราการสูบบุหรืลดลงมาก (28.8 → 19.5%)
3. จำนวนผู้สูบบุหรืไม่เพิ่มขึ้น (10.3 → 9.6 ล้านคน)
4. จำนวนผู้สูบบุหรืน้อยกว่าที่ควรจะเป็น 4 ล้านคน
5. ยอดขายบุหรืไม่ได้เพิ่มขึ้นตั้งแต่ พ.ศ.2536
6. รัฐบาลเก็บภาษีเพิ่มได้กว่าหนึ่งแสนล้านบาท
7. กำเนิค สสส.

ลำดับเหตุการณ์การควบคุมสุรา (พ.ประกิต)

1. มุลนิธิหมอลาบ้านหาคนรณรงค้สุรา พ.ศ.2529
2. ทีมรณรงค้ไม่สุบบุหรือปฏิเศรณรงค้สุรา พ.ศ.2538
3. โครงการรณรงค้เมาไม่ขับ พ.ศ.2539
4. กำเนิค สสส. พ.ศ.2544
5. - ห้ามโฆษณาบางเวลา พ.ศ.2546
- คบอช. พ.ศ.2546
6. ห้ามโฆษณา (อย.) พ.ศ.2549
7. ครม.รับหลักการร่างพ.ร.บ.สุรา พ.ศ.2549

เปรียบเทียบการควบคุมสุราและยาสูบ

	<u>ยาสูบ</u>	<u>สุรา</u>
1. เสพติดให้โทษ	ใช่	ใช่
2. ปัญหาสุขภาพ	ใช่	-
ปัญหาสุขภาพและสังคม	-	ใช่
และอุบัติเหตุ		
3. ความตื่นตัวพิษภัย	มากกว่า	น้อยกว่า
4. ความยอมรับของสังคม	น้อยกว่า	มากกว่า
5. กระแสณรงค์ของไทย	นานกว่า	สั้นกว่า

ยาสูบ

สุรา

6.องค์กรจัดตั้งที่รณรงค์

น้อยกว่า

มากกว่า

7.กระแสรณรงค์ระดับโลก

มาก-นาน

น้อย-เพิ่งเริ่ม

8.อิทธิพลธุรกิจ

มาก

มากกว่า

9.หน่วยงานที่ฟังธุรกิจ

น้อย

มาก

10.การผลักดันนโยบาย

ง่ายกว่า

ยากกว่า

สิ่งที่จะต้องทำเกี่ยวกับการควบคุมสุรา

1. ต้องห้ามโฆษณา ส่งเสริมการขายให้ได้

เพราะ

- ทำให้คนดื่มมากขึ้น
- ชักนำให้คนเริ่มดื่ม
- อิทธิพลทางอ้อม

- จรรโลงค่านิยมการดื่มสุรา
- ก่อให้เกิดการพึ่งพาเงินจากสุรา
- คัดค้านมาตรการคุมสุรา
- ซื่อความเจ็บ

2.นโยบายภาษี

3.การควบคุมจุดขาย

4.การจำกัดที่ดื่ม

5.การบังคับใช้กฎหมายดื่มแล้วขับ

6.การมีงบประมาณสนับสนุนการวิจัย - วรรณคดีที่เพียงพอ

7.การบำบัดคนที่ติดสุรา

สิ่งที่มีประโยชน์ในการผลักดันนโยบาย

1. สร้างความตระหนักพียงภัยของสุราให้สูง
2. รณรงค์ให้สังคมไม่ยอมรับการดื่ม
3. ตัวเลขความสูญเสียชีวิตด้านต่างๆ
4. เปิดโปงกลเม็ดของธุรกิจ
 - การหาลูกค้าใหม่
 - การขีดขวางกำหนดคน โยบาย

จะรู้ว่ามาตรการที่ทำมีผลต่อการบริโภคหรือไม่

ให้ดูปฏิกิริยาของธุรกิจ

1.อะไรที่ทำแล้วไม่มีปฏิกิริยาจากธุรกิจ

- ไม่ค่อยมีผลต่อการบริโภค

2.อะไรที่ทำแล้วธุรกิจสนับสนุนหรืออะไรที่ริเริ่มโดยธุรกิจ

- ไม่ลดการบริโภคหรือ
- ทำให้บริโภคมามากขึ้น

3.อะไรที่ทำแล้วธุรกิจคัดค้าน

- จะส่งผลลดการบริโภค
- ยิ่งคัดค้านมากยิ่งส่งผลมาก